

Morave. U onom području nalaze se mnoge manje rečice (Srndałjska, Ribarska, Bołjevačka i dr.), od kojih se stvara Mala Reka, potom Velika Reka (ili Šiljegovačka Reka, Ribarska reka i najzad Gjuniška reka prema mestima kroz koja protiče). Te reke daju i danas još naziv Reka ovome predelu.

Nalazim, dakle, da Nemanjine Reke ne treba tražiti gde na drugom mestu već oko

⁴ Житије и жизан Св. Симеона-Немање, od kralja Stevana Prvoventčanoga, po D. Kostiću, ima ovakav tekst: »Узрастав пак до отроцине примио је чест отачаства својега речену Топлицу и Ибар, и Расину, и такозване Реке« (str. 12.) —

današnjeg Velikog Šiljegovca, upravo od Ribara do Gjunica. Sam granični sklop Nemanjine države na to upućuje⁴. Prema tome, Nemanja je, dobivši ovaj predeo, imao za granicu svoje države reku Moravu, te su mu, kao neposredno produženje Rasine bile Reke, zemljište koje se proteže od predela Rasine do reke Morave.

Živko D. Petković.

Rekao bih da se ovde zapetom naročito odvajaju Rasina i Reka od Toplice i Ibra. I ako ova zapeta nije pogrešno stavljena, njom se možda htela jasnije istaći bliskost i zajednica, politička ili geografska, odvojenih predela.

BRAČNI UGOVOR SRPSKE KRALJICE KONSTANCE.

Srpska kraljica Konstanca, čiju neobičnu lepu sliku donosimo u ovoj svesci, bila je iz čuvene mletačke porodice Morozinija. Rođena tetka njenoga oca bila je udata za ugarskog kralja Andriju III. posljednjeg Arpadovog potomka.

Konstanca se 1293. god. udala za Vladislava, sina kralja Stevana Dragutina. Vladislav je, po ugovoru, što ga je kralj Stevan Dragutin prilikom svoje abdikacije (1282. g.) načinio sa svojim bratom Milutinom, trebao da posle Milutinove smrti nasledi srpski presto. Kad je kralj Milutin 1321. g. umro, Vladislav je pokušao da zauzme presto, ali ga je Stevan Dečanski pobedio, te se on povukao u Ugarsku gde je ostao do svoje smrti. Posle smrti svoga oca (1316. god.) Vladislav je nosio titulu srpskog kralja.

Vladislav se 1293. god. oženio Konstancom, kćerkom Mihajla Morozinija. Mi o ženidbi Vladislavljevoj ne znamo skoro ništa, ali nam je u Mlecima sačuvana jedna njena slika, po kojoj se vidi, da je Konstanca bila žena neobične lepote. Sem toga sačuvan nam je bračni ugovor između Vladislava i Konstance, što su ga 24. avgusta 1293. g. sklopili u Mlecima izaslanici Dragutini i Vladislavovi sa Konstancinim roditeljima.

Taj ugovor glasi:

»U ime oca, sina i svetoga duha, amin. — Ja Vasilije, Božjom milošću episkop bosanski, podanik i sluga gospodina Kralja Stevana i Vite Bobaljević, Dubrovčanin, izaslanik od gospodina Kralja Stevana i od gospode Kraljice Katarine i od njihova sina gospodina Vladislava, sa zadatkom, da svršimo ovu stvar, obećavamo i zaklinjemo se u ime gospodina Kralja Stevana i gospode Kraljice Katarine i njihovoga sina Vladi-

slava u njihove i u naše duše gospodinu Albertu Moroziniju, rodaku gospodina Kralja ugarskog, i njegovome sinu Mihailu da Kralj Stevan i gospoda Katarina, uzimaju Konstancu, ćerku Mihaila Morozinija za zakonitu suprugu svome sinu Vladislavu, i da će gospodin Vladislav uzeti je za svoju zakonitu ženu. Svadba će se izvršiti kako je ugovorio gospodin Stevan sa kraljem ugarskim, t. j. oni će uzeti Konstancu, ćerku Mihaila Morozinija za Vladislava, sina kralja Stevana, kako ugovore i u roku koji odrede. Obećavamo i kunemo se na sveta Evanđelija i na časni krst u dušu gospodina kralja Stevana, gospode kraljice Katarine i njihova sina gospodina Vladislava, i u naše duše, da će oni sve ispuniti i održati u vek vekova, amin. Ujedno da će ovo potvrditi gospodin Kralj Stevan i gospoda Kraljica Katarina i gospodin Vladislav ponovo zakletvom, kako je napisano u ovom aktu, koji je pisan srpski i latinski i zapečaćen nama predan i pošto su ova akta overovljena, kako je navedeno, naredili smo Antoniju Hotaju da napiše akt na latinskom jeziku, a Avramu (?) kraljevom svešteniku da ga napiše na srpskom, da ih načine javnim aktima i da ih zapečate.

Ovo je rađeno u Mlecima u velikoj palati gospodina Albertina, a svedoci su bili: Brina episkop tršćanski, brat Jakov iz Rima iz reda propovednika, izabrani episkop Krfski, Ruđer Morozini, Pefilo Morozini, Jovan Pavle dela Fontana iz Ferara, gospodin Marko Michieli i gospodin Jovan Zeno Mlečanin.

Ovo je pisao Avram (?) svećenik spomenutoga kralja Stevana godine od rođenja Hristova 1293., indikta šestoga, mjeseca avgusta 24. dan«. St. Stanojević.

Portret srpske kraljice Konstance.